

LOCAL GOVERNMENT IN INDIA WITH SPECIAL REFERENCE TO PUNJAB - I

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 100

Note : Attempt one question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 4 marks each.

Section - A

1. Define Local Government. Discuss its significance.
2. How the Deputy Commissioner is appointed? Examine his functions and role in Local Government.

Section - B

3. Explain the main provisions of 73rd Constitutional Amendment Act.
4. Describe the composition, functions and sources of income of Panchayat Samitis in Punjab.

Section - C

5. Discuss the method of election, powers and functions of the President of a Municipal Council.
6. Write down the various reasons for the lack of financial resources of Municipalities in Punjab while giving their sources of income.

Section - D

7. Discuss the composition, functions and sources of income of a Municipal Corporation in Punjab.
8. How does State Government exercises control over Local Bodies in Punjab?

Section - E

9. Compulsory Question :

- (a) What do you mean by Democratic Decentralisation?
- (b) Write the objectives of Panchayati Raj.
- (c) Write a note on Gram Sabha.
- (d) Write the powers and functions of Sarpanch under Punjab Panchayati Raj Act, 1994.
- (e) How is the Block Development and Panchayat Officer is appointed?
- (f) What do you mean by Urbanisation?
- (g) Write down the composition of District Planning Committee.
- (h) Write down any four functions of Mayor of a Municipal Corporation.
- (i) Write down the composition of State Finance Commission in relation to Local Bodies.
- (l) Write a note on Ward Committees.

Punjabi Version

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 10 ਸੰਖਿਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4-4 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਹਨ।

ਭਾਗ - ਓ

1. ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੀਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
2. ਡਿਪਟੀ ਕਮੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਰੋਲ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਅ

3. 73ਵੇਂ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
4. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀਆਂ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - ਏ

5. ਨਗਰ ਪਰਿਸ਼ਦਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ, ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
6. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਣ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ - ਸ

7. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
8. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਉਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ਭਾਗ - ਹ

9. ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ :-

- (a) ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?
- (b) ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਿਖੋ।
- (c) ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (d) ਪੰਜਾਬ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਐਕਟ, 1994 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਰਪੰਚ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਲਿਖੋ।
- (e) ਬਲਾਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਇਤ ਅਫਸਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
- (f) ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਣ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ?

-
- (g) ਜ਼ਿਲਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
 - (h) ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੇਅਰ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਕੰਮ ਲਿਖੋ।
 - (i) ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਰਾਜ ਵਿੱਤ ਆਯੋਗ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲਿਖੋ।
 - (j) ਵਾਰਡ ਸੀਮਤੀਆਂ ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
-